

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2012
ETNOGRAFICKÝ ÚSTAV
MORAVSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA

OBSAH

ÚVOD

Dlouhodobé cíle, co se podařilo, co se nepovedlo
Zaměstnanci

SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST

Statistické údaje

Ochrana sbírek

Knihovna

PREZENTAČNÍ ČINNOST

Autorské výstavy EÚ v rámci MZM

Výstavy EÚ mimo ČR

Výstavy EÚ v rámci ČR

Výstavy realizované ve spolupráci s EÚ

VĚDECKO–VÝZKUMNÁ ČINNOST

Grantové úkoly

Publikační činnost

Účast na konferencích s referátem

Ediční činnost

Členství v redakčních radách

Členství v nákupních a jiných komisích

Odborné přednášky a výuka

Popularizační přednášky pro veřejnost

Zahraniční studijní cesty a stáže

AKTIVITY

Konzultace, poradenství

Spolupráce s médii

Ostatní aktivity

V poslední době jsme svědky opakované diskuse na téma identita – a to jak v rovině lokální, tak i národní. Na jejím utváření se jako společenské a zároveň vědecké instituce podílejí rovněž muzea. Náplň činnosti Etnografického ústavu do tohoto okruhu přesně zapadá, protože díky rozsáhlé poradenské službě se podílíme na formování identity v konkrétním místě a prostřednictvím výstav pak vytváříme obraz o identitě národní. Proto se naše úsilí neustále koncentruje na vybudování stálé národopisné expozice. Bohužel stávající situace navozuje otázku: Co se nepovedlo? Dosud se nepodařilo tuto ideu dovést do konce a to i přes veškerou připravenost k realizaci ze strany Etnografického ústavu. Na počátku roku 2013 se nicméně objevuje malé světlo na konci tunelu v podobě příslibu ze strany vedení MZM, že podá náměstkyni ministra kultury žádost o přiděl finančních prostředků na vybudování stálé expozice.

Co se podařilo? Podařilo se vypracovat podkladový materiál pro získání finančních prostředků na realizaci expozice prostřednictvím Norských fondů. Materiál je dle projektového manažera kompletní včetně detailního rozpisu všech položek rozpočtu a dokladování norských kontaktů a bude součástí výběrového řízení na podzim tohoto roku. Za úspěch považuji udělení první ceny České národopisné společnosti v kategorii výstava za projekt *Moravská Hellas – fotografie Erwina Rauppa*, který je společným dílem kolektivu autorů pod vedením kurátorky EÚ H. Beránkové. Úspěšně rovněž pokračovala partnerská spolupráce s Filozofickou fakultou Masarykovy univerzity v rámci projektu Partnerství a sítě. Vedle již klasické praxe zaměřené na seznámení s jednotlivými fondy ústavu studenti připravili a realizovali výstavu *Street music*, která velmi živou formou mapovala fenomén pouličních muzikantů (kurátorky: Alena Kalinová, Jana Sixtová, Helena Beránková).

Velké vítězství spatřuji v shromáždění podkladů pro tisk *Příručky*, publikace komplexně mapující jak jednotlivé sbírkové fondy, tak i činnost ústavu. Na její přípravě se pod vedením Jarmily Pechové podílely všechny kurátorky, které jsou autorkami jednotlivých kapitol, stejně jako konzervátorka Libuše Dufková či knihovnice a zástupce projektu Partnerství a sítě Jana Sixtová. Publikace tvoří jeden z výstupů tohoto projektu a vyjde v roce 2013.

Za hranice obvyklých muzejních prostor vystoupila výstava *Sousedé na talíři*, která byla instalována na brněnském výstavišti v rámci mezinárodního potravinářského veletrhu Salima (kurátorka Hana Dvořáková). V závěru roku jsme se pomocí textilních objektů inspirovaných tradičním oděvem z dílny přední české designérky Liběny Rochové pokusili představit etnografii jako disciplínu, která není jen zahleděna do minulosti, ale jako obor, který může být inspirativní i pro design III. tisíciletí (kurátorka výstavy Hana Dvořáková).

Hana Dvořáková
vedoucí Etnografického ústavu MZM

..... Zaměstnanci

PhDr. Hana Dvořáková – vedoucí ústavu, kurátorka (sbírky betlémů, ÚLUV)

PhDr. Helena Beránková – kurátorka (sbírky fotografií a grafiky)

PhDr. Alena Kalinová – kurátorka (sbírky lid. umění – keramika, sklo, plastika, malby na skle)

PhDr. Jarmila Pechová – kurátorka (sbírky řemesla, výroby, zemědělství)

PhDr. Eva Večerková, CSc. – kurátorka (sbírky nábytku, zvykosloví, starých tisků)

Mgr. Gabriela Zmeškalová – kurátorka (sbírky textilu)

Libuše Dufková – konzervátorka textilu

Karolína Urbánková – konzervátorka

Jana Sixtová – projekt Partnerství a sítě

PhDr. Lenka Nováková – emeritní pracovník

.....SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST

Počet sbírkových předmětů celkem: **119.143**

Za rok 2012:

50 položek v přírůstkové knize (254 předmětů)

44 položek – dary

6 položek – nákup přes nákupní komisi MZM

- dětský proutěný kočárek z 90. let 19. století
- sada vinařského nářadí z let 1922 – 1993, Čejkovice, 15 ks
- komplet valašského ženského kroje z 20. – 40. let 20. století, 15 ks
- novodobá fajáns, Tupesy, 8 ks
- dětské sáně
- pánský společenský komplet

Jiné významné akvizice:

- soubor kraslic autorů, kteří získali titul Mistr lidové umělecké výroby (dar)

.....Ochrana sbírek

- konzervovaných předmětů: 101
- restaurovaných: 20
- celkem: 121

.....Knihovna

K 31. 12. 2012 bylo v knihovně Etnografického ústavu 28 615 knihovních jednotek.

- přírůstky: **213**
- výpůjčky: **61**
- bibliografické dotazy + konzultace: **55**
- meziknihovní výpůjční služba: **5 žádostí** (9 knih)

Časopis Folia ethnographica byl na základě dohod o výměně zaslán do celkem 50 institucí. Pokračuje rekatologizace knihovního fondu do KpWinu.

PREZENTAČNÍ ČINNOST

..... **Autorské výstavy Etnografického ústavu v rámci MZM, resp. jinde v ČR**
Street music. Život na brněnské ulici. 4. – 20. 5. 2012. Grantový projekt Rozvoj spolupráce a zvyšování výzkumných kompetencí v síti etnologických institucí (Partnerství a sítě CZ.1.07/2.4.00/17.0038). Kurátorka: A. Kalinová, J. Sixtová, H. Beránková.
Erwin Raupp – Moravská Hellas 1904. Galerie AMU Praha, 12. 7. – 9. 9. 2012. Autorka: H. Beránková. Signované fotografie významného německého piktorialisty ze sbírek Etnografického ústavu MZM a Národního muzea.
Sousedé na talíři. BVV Brno – Salima. 24. 2. – 6. 3. 2012. Autorka: H. Dvořáková Repríza výstavy mapující kulturní stereotypy prostřednictvím stravy.
Kuchyňský nábytek 20. století. Starý zámek Jevišovice. Od 1. 8. 2012. Autorka: E. Večerková. Stálá expozice kuchyňského nábytku.
Sousedé na talíři. Starý zámek Jevišovice. Od 1. 8. 2012. Autorka: H. Dvořáková Repríza výstavy mapující kulturní stereotypy prostřednictvím stravy se zaměřením na rakouské příhraničí.
MEMORY. Liběna Rochová: tradice a současný design. 16. 10. – 31. 12. 2012. Kurátorka projektu: H. Dvořáková. Tradiční kultura jako zdroj inspirace současného designu.

..... Převzaté výstavy

Herr Gott! Zapomenutí sousedé. Obraz zbožnosti německé minority. 25. 9. – 31. 12. 2012. Zápůjčka ze Sudetendeutsch. Institut Mnichov. Představení privátní zbožnosti obyvatel bývalých Sudet v podobě dokladů každodenní zbožnosti z okruhu poutních upomínek.
Doprovodný program: prezentace románu oceněného cenou Magnesia Litera 2010 „Vyhánění Gerty Schirch“ za účasti autorky Kateřiny Tučkové, přednáška „Vzpomínky na dětství“ (J. Nosková AV ČR), vánoční zpívání v podání Německého pěveckého kroužku z Brna). Kurátorka projektu: H. Dvořáková

..... Výstavy v zahraničí

Bilder aus der Wischauer Sprachinsel. Historische Fotografien von Fr. Pospíšil. Sudetendeutschen Stiftung Mnichov. 4. – 28. 7. 2012. Autorka: H. Dvořáková Fotografická dokumentace všedních i svátečních momentů v životě vyškovských Němců ve 30. letech 20. století.

..... Výstavy realizované ve spolupráci s Etnografickým ústavem

Moravští Chorváci v textu, obraze i zvuku. Chorvatský dům, Jevišovka. Od 2. 9. 2012. Konzultace, texty: H. Dvořáková. Seznámení se životem moravských Chorvatů prostřednictvím prací A. Malce, O. Růžičky a F. Pospíšila.
Hračky, hry a loutky na zámku a v podzámčí. (NPÚ, zámek Vranov nad Dyjí, 7. 6. – 30. 9. 2012). Spolupráce: A. Kalinová.
Výstava k 100. výročí korunovace Panny Marie Svatohostýnské (Městské muzeum v Bystřici pod Hostýnem, 4. – 26. 8. 2012). Spolupráce: A. Kalinová.

Odborná výpomoc při přípravě výstav v MZM – spolupráce s Dětským muzeem.
Zápůjčky sbírkových předmětů pro výstavní aktivity jiných institucí: **21 zápůjček.**

..... **Jiné prezentační aktivity**

DUFKOVÁ, L.

Vedení dvou kurzů vrapování vlčnovských rukávců a exkurze účastníků konference (Textil v muzeu. Technické muzeum v Brně) v konzervátorské dílně, 13. – 14. 2012.

PECHOVÁ, J.

Spolupráce na přípravě výstavy **Brněnští starostové 1848 – 1918**, podpořené Č-N fondem budoucnosti. Pořadatelé: Německý jazykový a kulturní spolek Brno a organizace BRUNA v Německu. Putovní výstava od května 2012, v Brně v Moravské zemské knihovně a na Staré radnici.

ZMEŠKALOVÁ, G.

Spolupráce na organizaci konference Textil v muzeu, Technické muzeum v Brně, 13. – 14. 2012, vedení exkurze účastníků konference do depozitářů textilu EÚ MZM.

.....**VĚDECKO-VÝZKUMNÁ ČINNOST**

.....**Grantové úkoly**

Etnologické studium reality a jejího odrazu v každodenní kultuře na Moravě v období 18.–20.století. Středoevropské souvislosti. (IZ EÚ MZM, MK 00009486202)

Dílčí úkoly

BERÁNKOVÁ, H.: Etnografická fotografie na přelomu 19. a 20. století

DVOŘÁKOVÁ, H.: Lidová religiozita a její projevy

KALINOVÁ, A: Výtvarná kultura lidu na Moravě v období 18.–20. století

PECHOVÁ, J.: Lidová zaměstnání na Moravě

VEČERKOVÁ, E.: Obřadní kultura jako projev etnokulturní osobitosti obyvatel Moravy

NOVÁKOVÁ, L.

Tradiční lidový oděv na Moravě – identifikace, analýza, konzervace a trvale udržitelný stav sbírkového materiálu z let 1850-1950. NAKI DF11P01OVV017

Všichni zaměstnanci Etnografického ústavu

Rozvoj spolupráce a zvyšování výzkumných kompetencí v síti etnologických institucí (spoluřešitel s ÚEE FF MU, CZ.1.07/2.4.00/17.0038)

BERÁNKOVÁ, H.

Dokument a (nebo?) umění – fotografie Erwina Rauppa z Moravy. In: Jižní Morava. Vlastivědný časopis, ročník 48, svazek 51, s. 367–372. ISBN 978-80-86931-69-2, ISSN 0449-0436.

Fotografická sbírka Etnografického ústavu Moravského zemského muzea. In: Sborník příspěvků z workshopů PhotoChemPoint 2010–2012, s. 19–23. ISBN 978-80-214-4575-8.

Die Fotobestände zur deutschen Minderheit in den Sammlungen des Ethnographischen Instituts des Mährischen Landesmuseums Brno / Brünn. Jahrbuch für deutsche und osteuropäische Volkskunde Bd. 53 (2012), s. 113–121. ISBN 978-3-8309-2722-8.

Fotografická zastavení: Pout' k Panně Marii žarošské ve fotografiích Jaroslava Pulicara. Národopisná revue 3/2012, s. 214–215. ISSN 0862-8351.

Karl Katholický – lékař, nebo fotograf? In: Brno Business & Style č. 1, 20, 2012, s. 80–81. ISSN 1805-3424

Etnofilm Čadca 2012. Národopisná revue 4/2012, s. 302–303. ISSN 0862-8351.

Miroslavu Válkovi k šedesátinám. Národopisný věstník. Bulletin d'ethnologie XXVIII (70), 2011/2, s. 80–87. Spoluautoři: Jana Pospíšilová, Daniel Drápala.

Dagmar Klímová byla a zůstane s Horňáckem navždy spjatá. Nekrolog. Slovácko, úterý 20. března 2012, s. 10.

Moravská Hellas 1904 – fotografie Erwina Rauppa z Moravy. Krůžkozor 94 (únor 2012). Slovácký krůžek v Brně, s. 28–32.

DVOŘÁKOVÁ, H.

Die Minderheiten in Mähren im Fokus von František Pospíšil. ISBN 978-3-8309-2722-8. In: Jahrbuch für deutsche und osteuropäische Volkskunde Bd. 53 (2012), s. 123–132.

Minoritäten im Fokus des „Steinmuseum“. Zur Präsentation von Minderheiten im Mährischen Landesmuseum Brno. ISBN 978-3-942411-80-6, ISSN 1430-7537. In: Volkskunde in Sachsen, Bd 24/2012, s. 227-231.

Fotografie - nedílný průvodce po vzdálených končinách. Národopisná revue, 1/2012, s. 50–53. ISSN 0862-8351.

Bilder aus der Wischauer Sprachinsel. Historische Fotografien von František Pospíšil. Begleitheft zur Ausstellung des Mährischen Landesmuseums Brün und der München. Mnichov, s. 10–42. Sudetendeutschen Stiftung. Katalog k výstavě. Nemá ISBN.

Půjdem spolu do Betléma. In Brno Business & Style, 4/2012, s. 60–61. ISSN 1805-3424.

KALINOVÁ, A.

Die ältesten Belege der Volksfayencen aus Mähren. In: Beiträge zur Mittelalterarchäologie in Österreich 27, 2011, Österreichische Gesellschaft für Mittelalterarchäologie, Wien 2011, s. 242–247. ISSN 1011-0062.

Lidová keramika s motivem révy vinné. In: Vinařovo slovo zní... Víno a vinařství v českých zemích po roce 1800. Sborník příspěvků z konference konané v Mělníce 5. a 6. května 2010. Mělník 2012, s. 15-25. ISBN 978-80-904538-2.

Sbírka novokřtěnské (habánské) keramiky v Moravském zemském muzeu v Brně. In: Habáni a habánská keramika. Zborník z medzinárodného odborného seminára, konaného 3. septembra 2011 v Modre. Modra b.r. (2012), s. 57–67. ISBN 978-80-8060-290.

Koutní hrnec jako doklad tradiční lidové keramiky. In: Tradičný hrnčiarsky a kuchynský riad. Zborník z medzinárodného odborného seminára, konaného 31. augusta 2012 v Modre. Modra b.r. (2012), s. 38–47. ISBN 978-80-8060-294-9

Keramika v obyčejové tradici. Koutní hrnec. Folia ethnographica 46/1, 2012, s. 123–139. ISSN 0862-1209

Brněnský spolek Vesna a jeho národopisné aktivity. In: Brno Business & Style č. 2, 20, 2012, s. 76–77, ISSN 1805-3424

(Rec.) Jiří Pajer, Novokřtěnecké fajánse z Moravy 1593-1620. Soupis dokladů z institucionálních a privátních sbírek. Strážnice 2010. Národopisná revue XXII, 2012, č. 1, s. 75-76. ISSN 0862-8351

(Rec) Irena Pišútová, Maľby na skle. Païting on glass. Bratislava 2010. Národopisná revue XXII, 2012, č. 2, s. 154. ISSN 0862-8351

(Rec) R. Jeřábek, Lidová výtvarná kultura. Dvacet dva příspěvků k teorii, metodologii, ikonografii a komparatistice. Brno: Masarykova univerzita 2011.

Národopisná revue XXII, 2012, č. 3, s. 226–27. ISSN 0862-8351

Muzeum slovenské keramické plastiky v Modre. Národopisná revue XXII, 2012, č.3, 2012, s. 233. ISSN 0862-8351

Evropské fondy v muzeích. Věstník Asociace muzeí a galerií České republiky 12, 2012, č. 4, s. 19.

NOVÁKOVÁ, L.

Kabátek – součást svátečního i všedního mužského oděvu ve sbírkách

Etnografického ústavu Moravského zemského muzea. Folia ethnographica 46/1, XCVII, 2012, s. 61–79.

PECHOVÁ, J.

Strava obyvatel Líšně. In: P. Krafl a kol.: Moravy nebylo a Líšeň už tu byla. Vlastivědné kapitoly, Brno-Líšeň: Statutární město Brno – Městská část Brno-Líšeň 2012 (Historie a kultura Líšně, sv. 2), s. 49–54.

Obchod a živnosti v Líšni do poloviny 20. století. In: P. Krafl a kol., Moravy nebylo a Líšeň už tu byla. Vlastivědné kapitoly, Brno-Líšeň: Statutární město Brno – Městská část Brno-Líšeň 2012 (Historie a kultura Líšně, sv. 2), s. 67–87.

Všední a sváteční strava v německých obcích vyškovského jazykového ostrůvku. Folia ethnographica 46/1, 2012, s. 41–59.

VEČERKOVÁ, E.

Kraslice Anny Rusové. Národopisná revue 22, 2012, s. 62–64.

Lidové obyčeje německého etnika na Znojemsku. Jižní Morava. Vlastivědný časopis, ročník 48, sv. 51, 2012, s.168–196.

Velikonoční obyčej „Venášení Pámbučka“ na Hané. Folia ethnographica 46, 2012, s. 103–122.

Lidové obyčeje v Líšni na konci 19. století. Nepublikované záznamy Cyrilla Mašička. In: Moravy nebylo a Líšeň už tu byla. (Edit. Pavel Krafl a kolektiv). Statutární město Brno–Městská část Brno-Líšeň 2012, s. 33–48.

Malované vejce. O kraslicích v českých zemích. Moravské zemské muzeum, Brno 2012 (monografie)

Brněnská sbírka lidové kultury III. Hodové slavnosti na Brněnsku. Brno Business & Style 3/2012, s.86–87.

BERÁNKOVÁ, H.

Folk Costume In South–Eastern Moravia Today (Lidový oděv na jihovýchodní Moravě v současnosti). International Antalya Fashion And Textile Design Bienále. Antalya, Turecko 7. – 11. 10. 2012.

DVOŘÁKOVÁ, H.

Die Sammlung der Krippen im Bestand des MZM. Jahrestagung der Sudetendeutschen Krippenfreunden. Branneburg, 23. – 25. 2012.

Minoritäten im Fokus des "Steinmuseum". Zur Präsentation von Minderheiten im Mährischen Landesmuseum Brno. Visualisierte Minderheiten. Probleme und Möglichkeiten der musealen Präsentation von ethnischen bzw. Nationalen Minderheiten. Dresden 30. – 31. 3. 2012.

Nejen chlebem živ je člověk. Strava na poutích. Poutě a poutní místa v českých zemích jako téma kulturních dějin. VII. Pardubické bienále. 19. – 20. 4. 2012. Potštejn.

The most old Film of Fashing Carnival. Carnival of Kings Europe II. San Michele, 27. – 28. 9. 2012. Vyžádaný referát.

KALINOVÁ, A.

Zoomorfní motivy na lidové keramice. Zoomorfní tematika v lidové kultuře. Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, 9. – 10. 5. 2012, organizátor Slováké muzeum v Uherském Hradišti, Mezinárodní komise pro studium lidové kultury v Karpatech – sekce pro lidové obyčeje (MKKK), Sekce pro lidové obyčeje České národopisné společnosti a Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně.

Koutní hrnec jako doklad tradiční lidové keramiky. Tradičný hrčiarsky a kuchynský riad, Slovenské národné múzeum – Múzeum Ľudovíta Štúra v Modre, 31. 8. 2012, pořadatel Slovenské národné múzeum – Múzeum Ľudovíta Štúra, realizováno v rámci projektu Tradície z hlíny – cesty za poznáním keramického dědičství (TRA-KER) programu Európskej únie Cezhraničná spolupráca Slovenská republika – Rakúsko 2007–2013.

Figurale Ofenaufsätze aus Mähren. 45. Internationales Symposium des Arbeitskreises der Keramikforschung, Badisches Museum v Karlsruhe, 24. – 28. 9. 2012, pořadatel Arbeitskreis der Keramikforschung a Badisches Museum v Karlsruhe.

Wallfahrtsmadonnen in der volkstümlichen Hinterglasmalerei in Mähren.

Mezinárodní konference 7. Tagung zur Hinterglaskunst, Augsburg, Maximilianmuseum, 5. – 6. 10. 2012, pořadatel Maximilianmuseum v Augsburgu.

PECHOVÁ, J.

Výroba likérů na území Velkého Brna v první polovině 20. století. Ústecké kolokvium Tajemství Starého myslivce, Ústí nad Labem 19. – 20. 4. 2012.

Ryba v lidové kultuře. Zoomorfní tematika v lidové tradici – pracovní zasedání Mezinárodní komise pro studium lidové kultury v Karpatech, Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně 9. – 10. 5. 2012.

VEČERKOVÁ, E.

Beran v lidové víře a obyčejích, 9. 5. 2012. Zoomorfní tematika v lidové tradici – pracovní konference, pořadatelé Mezinárodní komise pro studium lidové kultury v Karpatech – subkomise pro lidové obyčeje a Sekce pro lidové obyčeje České národopisné společnosti. Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, 9. – 10. 5. 2012.

.....**Účast na konferencích a seminářích**

BERÁNKOVÁ, H.

27. strážnické sympozium Tradiční hliněné stavitelství. Národní ústav lidové kultury a Česká národopisná společnost. Strážnice, 16. – 17. 5. 2012

DUFKOVÁ, L.

Textil v muzeu. Technické muzeum v Brně, 13. – 14. 2012

Celostátní konference restaurátorů textilu, Litoměřice, 11. – 13. 9. 2012

Setkání komise KPR při AMG, Znojmo 27. 9. 2012.

PECHOVÁ, J.

K historii průmyslu, exaktních věd a techniky na Moravě a ve Slezsku I. Od konce 18. století do roku 1918.

Technické muzeum Brno, 30. – 31. 10. 2012.

URBÁNKOVÁ, K.

Interdisciplinarita v péči o kulturní dědictví, Litomyšl, 26. – 27. 4. 2012

Celostátní konference konzervátorů-restaurátorů, Litoměřice 11. – 13. 9. 2012

Ochrana památek plynováním, seminář STOP, Praha, 18. 10. 2012

ZMEŠKALOVÁ, G.

Textil v muzeu. Technické muzeum v Brně, 13. – 14. 2012

.....**Ediční činnost**

BERÁNKOVÁ, H.

Výroční zpráva Etnografického ústavu MZM 2011. EÚ MZM 2012.

VEČERKOVÁ, E.

Folia ethnographica – Supplementum ad Acta musei moraviae (11 studií ve dvou číslech recenzovaného časopisu)

.....**Členství v redakčních radách**

BERÁNKOVÁ, H.

Národopisný věstník. Bulletin d'ethnologie

Historická fotografie

Folia ethnographica

DVOŘÁKOVÁ, H.

Národopisná revue

Věstník Asociace muzeí a galerií

Jižní Morava

VEČERKOVÁ, E.

Folia ethnographica

Ethnologia Europae centralis

Slovácko

Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci

..... **Členství v nákupních komisích**

DVOŘÁKOVÁ, H.
Nákupní komise regionálního muzea v Mikulově
Nákupní komise Východočeského muzea v Pardubicích

VEČERKOVÁ, E.
Nákupní komise Jihomoravského muzea ve Znojmě

..... **Členství v ostatních komisích**

BERÁNKOVÁ, H.
Česká národopisná společnost, hlavní výbor
Český antropologický komitét
Mezinárodní porota film. festivalu Etnofilm Čadca 2012. 21. – 26. 10. 2012 Čadca, SK

DVOŘÁKOVÁ, H.
Vědecká rada Slovenského národního muzea, Bratislava
Vědecká rada Západočeského muzea v Plzni, Plzeň
Vědecká rada MZM, Brno
odborná rada Mikulovského výtvarného sympozia Dílna, Mikulov
porota soutěže Gloria Musealis
prezentační rada MZM
výstavní rada Národního muzea
komise pro Tradiční lidovou kulturu při Jihomoravském kraji
Österreichisches Museum für Volkskunde ve Vídni – spolupráce
Landesstelle für nichtstaatliche Museen in Bayern, Sudenedeutsches Institut Mnichov –
spolupráce
Česká národopisná společnost

KALINOVÁ, A.
poradní sbor ředitele MZM pro sbírkotvornou činnost
nákupní komise národopisného oddělení NM v Praze
výbor Etnografické komise AMG
Česká národopisná společnost

..... **Odborné přednášky a výuka**

BERÁNKOVÁ, H.
Z dějin národopisné fotografie na Moravě. Posluchači Katedry etnologie a kultúrnej
antropologie, Univerzita Komenského Bratislava, Slovensko. 22. 3. 2012.

DVOŘÁKOVÁ H.
Krippen aus Böhmen und Mähren. Univerzita Freiburg, J. Künzig Institut. 6. 11. 2012.

KALINOVÁ, A.
Podmalby na skle jako součást lidové kultury (ETM B – 63). Posluchači Ústavu
evropské etnologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, v letním semestru
2011/2012.
Externí výuka na VOŠR v Brně.

..... Popularizační přednášky pro veřejnost

BERÁNKOVÁ, H.

Národopisná fotografie na Moravě na přelomu 19. a 20. století. Univerzita 3. věku, MZM – Dietrichsteinský palác 6. 12. 2012.

KALINOVÁ, A.

Lidová keramika jako inspirace k secesi. Moravská galerie, 24. 1. 2012.

Lidová malba na skle. Městské muzeum. Klobouky u Brna, 7. 2. 2012.

Mariánská zbožnost a její projevy v lidové výtvarné kultuře Moravy. Diecézní muzeum v Brně, 19. 4. 2012.

PECHOVÁ, J.

Historická řemesla v muzejních sbírkách. Univerzita 3. věku. MZM – Dietrichsteinský palác, 26. 4. 2012.

VEČERKOVÁ, E.

O kraslicích – techniky a dekor. Univerzita 3. věku, MZM – Dietrichsteinský palác, 20. 5. 2012

O kraslicích ve sbírkách EÚ MZM. Výroční zasedání Asociace malířů a malířek kraslic, Žďár nad Sázavou, 22. 9. 2012.

Artefakty velikonočních obyčejů. Spolek Vesna, Brno, Údolní, 26. 3. 2012.

Kraslice – živý fenomén lidové kultury. Diecézní muzeum v Brně, 25. 4. 2012.

..... Recenzní posudky publikací, studií, kvalifikačních prací

BERÁNKOVÁ, H.

Recenze publikačního výstupu – sborník Slovácko.

DVOŘÁKOVÁ, H.

Odborné posudky pro NAKI, 2 posudky pro výstavní radu Národního muzea.

KALINOVÁ, A.

2 posudky na magisterské práce na FF MU (Kristýna Zapletalová: Podmalby na skle v současnosti, Brno, FF MU – etnologie 2011. Karolína Vítovcová: Podmalby na skle ve sbírkách Muzea Šumavy, Brno, FF MU – muzeologie 2012).

..... Zahraniční studijní cesty a stipendijní pobyty

BERÁNKOVÁ, H.

Martin, Blatnica, Slovensko. Studijní cesta – fotografické výstavy, 3. 4. 2012.

Basano, Itálie. Studium ve sbírkách grafiky, fotografické výstavy, 15. – 17. 3. 2012.

Stará Lubovňa, Bardejov, Kežmarok, Hervartov – Slovensko, Nowy Sącz – Polsko. Studijní cesta ÚEE FF MU, přednášky pro studenty, 29. – 31. 5. 2012.

Maďarsko, Chorvatsko, Bosna a Hercegovina, Srbsko. Studijní cesta – lidová kultura in situ, etnologické přednášky. 17. – 25. 6. 2012.

Modra, Sobotiště, Slovensko. Studijní cesta, 31. 7. 2012.

Bratislava, Slovensko. Studijní cesta – Mesiac fotografie. 22. – 24. 11. 2012.

DVOŘÁKOVÁ, H.

Freiburg, Německo. Univerzita Freiburg Johannes Künzig Institut. 22.10. – 16.11. 2012.

DUFKOVÁ, L.

Martin, Blatnica, Slovensko. Studijní cesta – výstavy, stálá expozice. 3. 4. 2012.

KALINOVÁ, A.

Martin, Blatnica, Slovensko. Studijní cesta – sbírka keramiky. 3. 4. 2012.

Slovensko (Stará Lubovňa, Bardejov, Kežmarok, Hervartov), Polsko (Nowy Sącz).

Studijní cesta ÚEE FF MU, přednášky pro studenty, 29. – 31. 5. 2012.

Modra, Sobotiště, Slovensko. Studijní cesta, 31. 7. 2012.

PECHOVÁ, J.

Martin, Blatnica, Slovensko. Studijní cesta – výstavy, stálá expozice. 3. 4. 2012.

Sedmihradsko, Rumunsko. Studijní cesta českého výboru ICOM, 24. – 30. 10. 2012.

Německo. Výzkum vyškovských Němců (dokumentační centrum – Aalen-Fachsenfeld, seminář

– Heberthausen, zde referát: 10 let spolupráce), 14. – 18. 11. 2012.

URBÁNKOVÁ, K.

Martin, Blatnica, Slovensko. Studijní cesta – výstavy, stálá expozice. 3. 4. 2012.

Ferrara, Faenza, Ravenna, Verona, Itálie. Studijní cesta – restaurátorský veletrh, restaurátorské dílny, muzea, galerie. 28. 3. – 1. 4. 2012.

ZMEŠKALOVÁ, G.

Martin, Blatnica, Slovensko. Studijní cesta – výstavy, stálá expozice. 3. 4. 2012.

..... **AKTIVITY**
..... **Média**

BERÁNKOVÁ, H.

TV Metro Praha – repríza výstavy Erwin Raupp – Moravská Hellas 1904.

DVOŘÁKOVÁ, H.

ČT 2, Brno – poutní upomínky ve vazbě na výstavu Herr Gott.

ČR Brno, pořad Moravská rodina

Průběžné informace/ vstupy pro média ve vazbě na aktuality.

..... **Konzultace**

EÚ zůstává tradičním centrem poradenské služby jak pro soukromníky, tak pro orgány místní samosprávy, odborné instituce a masová média. V době předvánoční a velikonoční se každoročně vzedme vlna dotazů stran zvyků (původ, průběh) z řad žurnalistů. Také přes elektronickou poštu jsou kurátorky zahrnovány žádostmi o konzultaci, posudek, event. přímo o vypracování příslušné pasáže. Tyto požadavky mají vzestupnou tendenci a snaží se zatlačit kurátory do pozice servisu.

Odborné konzultace v oblasti ochrany kulturního dědictví odborným institucím i soukromým osobám poskytuje rovněž konzervátorka L. Dufková – v textilní konzervátorské dílně byla realizována stáž studentky Přírodovědecké fakulty MU Brno a konzervátorky Muzea J.Á. Komenského v Uh. Brodě.

Prostory EÚ již několik let poskytují přístřeší pro schůzky dobrovolného sdružení Spolku přátel betlémářů, sloužící k podpoře volnočasových aktivit (H. Dvořáková).

Počet odborných konzultací, badatelských návštěv: 525.

.....**Ostatní**

V konfrontaci s nárůstem administrativy a personálního obsazení se EÚ dostává do defenzívy, neboť administrativní úkony řeší nikoliv asistentka, ale kurátorky H. Beránková a H. Dvořáková.

Projektová dokumentace Norské fondy: expozice (spolupráce H. Dvořáková)

Projektová dokumentace ISO: nákup přístrojů do konzervátorské dílny (L. Dufková)

Administrativa, agenda EÚ, statistiky (H. Beránková, H. Dvořáková, L. Dufková)

Evidenční a revize DKP (J. Pechová)

Požární ochrana a bezpečnost práce: kontrola, školení (H. Dvořáková)

Nárazové práce pro oddělení (všichni pracovníci EÚ)

.....**Další akce a aktivity**

Prezentace Katalogů lidové architektury, ve spolupráci s Národním památkovým ústavem, 23. 1. 2012.

Brněnský fašank, ve spolupráci s folklórním souborem Šafrán, 21. 2. 2012.

Vystoupení Mužského sboru z Kunovic, 10. 5. 2012.

Muzejní noc.

Dne 10. 7. 2012 navštívil Etnografický ústav Moravského zemského muzea historik **Dom Carlos Tasso de Saxe- Coburgo e Braganca**, aby zde studoval prameny spojené s životem své rodiny, tj. s cestami habsburských princů doprovázených lodním lékařem J. Wawrou (rodákem z Brna) v 70. a 80. letech 19. století.

Výroční zpráva 2012 Etnografického ústavu Moravského zemského muzea

Zpracovala: Helena Beránková

Fotografie: Helena Beránková, Jan Cága, Karolína Urbánková
a archiv zaměstnanců EÚ MZM

Brno 2013

